

העור והרוטב פרק תשיעי חולין

קבו.

עין משפט נר מצוה

סג א מ"י פכ"ה מהל
טומאת מת הל"ז:

לעזי רש"י

בטי"ל חלק מהמשקוף
שבו הדלת חובטת.

שיטה מקובצת

א ר"י יוסי אומר רואין את
הטומאה מכנגד השקוף:
ב ודקא אמרת על
האסקופה כולה טמא:
ג דפליג עליה דר"י יוסי
ר"ש הוא: ד טהור
מטהר אלא דשמעיה
דקאמר ת"ק: ה וטעמא
משום דקטת ברישא:
ו משום דרופנו העליון
נ"ב נ"א כ"י משום
דרופנו ראשו מאהיל וכי:
ז השתא קט"ד דאדאין
בצוארו טפח קאי: ח אף
ברך כניסתה היא מציאה
טומאתה. (נ"ב וה"נ תניא)
א"נ פכ"ה שהוא מקיא
וכן שוליו וכו' כן מצאתי
בס"י אהד:

ה"ג ופני עלה ורבי יוסי מטהר אהייא אי נימא אסיפא תנא קמא ונמי
טהורי מטהר אלא דקאמר ת"ק הבית טמא אי משום דדרך טומאה
ללאה כו' ולא גרסינן אלא לאו ארישא. דהא זרישא צדדיה תנן זה ורבי
יוסי מטהר: אי נימא אסיפא. וכדקתני הא ת"ק נמי מטהר: אלא.
שמעיה לת"ק דקאמר הבית טמא כל

היבא דמשכחת חדא מהניך תרי טעמי
אי משום דרך טומאה ללאה כגון רישא
דיש זה פותח טפח דאין כאן טומאה
טמונה אלא משום דסופה ללאה ואי
משום דטומאה טמונה צוקעת מדנקט
רישא יש זה פותח טפח ותנא סיפא
עלה העמידה צפתה ופתחה לחון הבית
טהור ושמעיה מינה טעמא דיש זה
פוח טפח דאין כאן אהל טומאה
טמונה הא אין זה פוח טפח אפילו
העמידה צפתה ופתחה לחון הבית
טמא מפני שטומאה טמונה צוקעת
והוא כאלו מוטלת צוקעת הבית והבית
מאהיל עליה: וקא"ל ר' יוסי. זרישא
דקאמרת גבי יש זה פוח טפח הבית
טמא מפני שדרך טומאה ללאה יכול
הוא להוציאה לחציון: ודקאמר.
צקיפא הבית טהור וטעמא משום
דנקט זרישא יש זה פוח טפח הא
אין זה פוח טפח הבית טמא משום
דטומאה טמונה צוקעת לאו מילתא
היא דטומאה טמונה אינה צוקעת:
הכלב צער המש ומס הכלב.
דאילו חי אפילו נכנס לבית הבית טהור
כדאמר בבבמה המקשה (עיל דף ע"ג).
דטומאה ובלועה צבעלי חיים אינה
מטמאה: וטעמא על האסקופה. וזוארו
לפנים: אס יש בצוארו פוח טפח.
רוחב טפח בצוארו: מציא את הטומאה.
משום דרופנו העליון מאהיל על
הטומאה וראשו השני ממשיך האהל
לבית ויזאה דרך פיו לבית ואע"ג דאין
לה אהל שחללו טפח סבר ר"מ דממשיך

אם יש בצוארו פוח טפח כו'. תימה אי זוארו של כלב חשיב דבר
שאין מקבל טומאה כי יש בצוארו פוח טפח מאי הוי נהי דרבי
מאיר אית ליה חוקקים להשלים מ"מ הא ממעט הצער את האויר מטפח
ואינה יכולה טומאה לזא ואי חשיב דבר המקבל טומאה היכי קאמר ר'
יוסי ורואים את חלל הטומאה הא

אס אין בחללה טפח אינו מציא ואמאי
והא אינו יכול לחון והרי הוא כפתוח
לבית ומיהו אפשר דמ"מ לרבי יוסי
הבית טהור דכיון שאין בחלל טפח אין
כאן אהל שימשוך טומאה לבית ופוסקת
הטומאה צחוק אף קשה נהי דזער
אפשר שאינו חוץ עלמות אמאי אין
חולאים וי"ל כיון דלית ליה לר"מ חוקקין
יש זה אור קטת דהעצמות אין
קוטמים כל הנקב אלא ממעטין
ומסתמא אין מצטלין וסופו להוליאם
משם לא חייבי כדפרישית פ' לא יתפור
(ז"ב דף ע"ד ע"ב): **מאי לאו אמין**
בצוארו פוח טפח. ורואין היינו
רואין את הטומאה אס היא כנגד
השקוף או לא: **אמר רבא ה"ק ב'**,
לא הוה מצי למימר דאיש בצוארו פוח
טפח קאי ולא צא לחלוק אלא דלא
חשיב לשקוף אהל ורואין זוארו כלב
קאי דלא שייך למימר לשון רואין אהל
דהא מונח קמן אלא טומאה שהיא
צפינה או אהל שייך לומר רואין:
אנן בתר ה"ל א"ל ור"מ דלא
דעי חלל טפח לטעמיה דאית

ליה צפי"ק דשבת (דף ע"א): דחוקקין
להשלים גבי זרק וגז צחור כל שהוא
ונהי דצפי"ק דערוצין (דף ע"א): גבי כיפה
לא אמר חוקקין להשלים אלא כשיש
צרגליה ארבע ה"מ גבי מזוזה דכתיב
(דברים י"ג) ובשערך ובעיני עשר חסוד
אזל בעלמא אפי' אין שם ד' חוקקין
וז"ע שם ו' ונראה דהך שמעמא מיירי
כשאין טפח מן השקוף ולחון וכשסוקרים

הדלת הוא כאהל בפני עצמו ואין אהל פחות מטפח י"ו' אלעזר אמר
פיו לפנים הבית טהור לחון הבית טמא מפני שטומאה יזאלה דרך שוליו
ונראה דר' אלעזר לאו כלב דרבי יוסי קאי דר' יוסי כלב שיש בצוארו
חלל פוח טפח איירי ורבי אלעזר שאין בחלל פוח טפח מדקאמר פיו
לפנים הבית טהור ו' אלמא צבתם כלבים איירי שאין בצוארם פוח
טפח: **מאן הנא דפליג עליה דרבי יוסי ר"ש הוא.** פ"ה מאן תנא
דאמר לעיל וגע בחזי זית וזכר אחר מאהיל עליו ועל חזי זית טהור
דלא מטערף אלמא תרי שמי נינהו דאהל לאו היינו נגיעה וקשה דהתם
אפי' רבי יוסי מודה צין לאצי צין לרזא דהא למעלה מטפח אהל
בהמשכה הוא ונראה לפרש דאמאי דקאמר לעיל מאן האי תנא דחשיב
לאהל נגיעה ר' יוסי מכלל דאיכא דפליג עליה וקאמר מאן הוי האי תנא:
ע"ס

ובט"ל ב"ע כו' כמו שאנו עושין למפתן ולמשקוף העליון מקום שהדלת נוקש עליהן. ולשון שקיפה היא הכאה שנוקש דבר על חצירו כדמרגמינן
חצורה (שמות כ"ג) משקופי עלה דף (ויקרא כו) טרפא דשקוף שדופות קדים (בראשית מח) שקיפן קידום חצובות צרות: **מאן תנא.** דלעיל (דף קה):
דהנוגע בכחזי זית וזכר אחר מאהיל עליו ועל חזי זית דקמני טהור דלא מטערפי אלמא געג והל לאו חד שמא הוא ופליג דר' יוסי דקרי לאהל נוגע:
ש"ס

הואיל ורוחב טפח: ואס לאו אין מציא אס הטומאה. דכל שאין צו רוחב
טפח אינו אהל כדמתן (אהלות פ"ג מ"ו) טפח על טפח על רוס טפח מרובע
מציא את הטומאה: רבי יוסי **אומר רואים אס הטומאה.** קס"ד דה"ק
צודקין בגופו את מקום הטומאה אס היה מן המשקוף ולפנים: הבית
טמא. השתא קס"ד ואלדאין בצוארו טפח קאי דקאמר ר"מ הבית
טהור וקא"ל רבי יוסי אס הטומאה מן המשקוף ולפנים אפי' שאין
בצוארו רוחב להיות הוא אהל הרי יש כאן אהל גדול שהבית מאהיל על
הטומאה וסתם חלל הגרון אין צו טפח והוא לה טומאה טמונה: **מן**
המשקוף ולחון הבית טהור. שהרי אין כאן לא בית מאהיל ולא אהל
טפח שהיא ממשיכה לחון הבית: פיו לפנים. ונקב זנבו לחון הבית
טהור אס טומאה מנחון ומשום המשכה לא מטמאין ליה שהרי אין
דרך מאכל לזאת דרך הפה אלא דרך השוליים נקב הרעי: פיו לחון.

והואיל ורוחב טפח: ואס לאו אין מציא אס הטומאה. דכל שאין צו רוחב
טפח אינו אהל כדמתן (אהלות פ"ג מ"ו) טפח על טפח על רוס טפח מרובע
מציא את הטומאה: רבי יוסי **אומר רואים אס הטומאה.** קס"ד דה"ק
צודקין בגופו את מקום הטומאה אס היה מן המשקוף ולפנים: הבית
טמא. השתא קס"ד ואלדאין בצוארו טפח קאי דקאמר ר"מ הבית
טהור וקא"ל רבי יוסי אס הטומאה מן המשקוף ולפנים אפי' שאין
בצוארו רוחב להיות הוא אהל הרי יש כאן אהל גדול שהבית מאהיל על
הטומאה וסתם חלל הגרון אין צו טפח והוא לה טומאה טמונה: **מן**
המשקוף ולחון הבית טהור. שהרי אין כאן לא בית מאהיל ולא אהל
טפח שהיא ממשיכה לחון הבית: פיו לפנים. ונקב זנבו לחון הבית
טהור אס טומאה מנחון ומשום המשכה לא מטמאין ליה שהרי אין
דרך מאכל לזאת דרך הפה אלא דרך השוליים נקב הרעי: פיו לחון.